

Các nền kinh tế xung quanh Biển Đông ngày càng nung nóng, song hành với sự gia tăng tranh chấp biển đảo. Các cuộc đi đầu thường xuyên diễn ra nhằm báo động và có thể vượt ra ngoài tầm kiểm soát với những hậu quả nguy hiểm.

Tranh chấp ở Biển Đông lúc nổi lên lúc chìm đi nhiều thế kỷ nay. Cả Trung Quốc và các nước xung quanh đều có trách nhiệm trong tình hình căng thẳng gia tăng. Nhưng không có gì nghi ngờ là chính sách mạnh mẽ kinh tế của Trung Quốc cùng với việc sử dụng một cách công khai các tàu hải quân và tàu thông tin của Trung Quốc đã làm thay đổi tình hình khu vực và làm cho các nước láng giềng như Hàn Quốc lo ngại. Bắc Kinh có tham vọng trở lại Biển Đông: Giám đốc một viện nghiên cứu của Trung Quốc Wu Shicun cho phóng viên Jane Perlez của báo NYT biết Trung Quốc muốn kiểm soát không ít hơn 80% diện tích Biển Đông.

Do đó việc Mỹ lo ngại là hoàn toàn đúng. Trong những tháng gần đây, Trung Quốc

đã mở rộng lực lượng quân đội đến trú ở hòn đảo nhỏ Phú Lâm. Ông Wu cho biết mục đích của việc này là nhằm cho phép Bắc Kinh “thực hiện chủ quyền với tất cả các cấu trúc đất liền trên Biên phòng” bao gồm hơn 40 đảo đang ở Việt Nam, Philippines và Malaysia “chỉm giết bất hợp pháp”. Chính quyền của Tổng Thống Obama đã phản đối hành động gây hấn này, cho rằng việc này có nguy cơ làm căng thẳng thêm tình hình khu vực. Đáp lại mặt tờ báo hàng đầu của Trung Quốc nói rằng Mỹ lên “im mồm” và ngừng việc can thiệp vào các vấn đề thuộc chủ quyền Trung Quốc.

Washington còn bỏ qua những tranh cãi ngoại giao nhỏ vụn vặt và tiếp tục đóng vai trò trong việc tìm kiếm giải pháp hòa bình cho vấn đề Biên phòng. Trung Quốc muốn giải quyết song phương các tranh chấp lãnh thổ vì Trung Quốc cho rằng có thể sẽ dễ dàng sắp xếp với các nước láng giềng. Mỹ có lập trường trung lập đối với các đòi hỏi lãnh thổ nhưng đã đề nghị giải quyết qua thương lượng và “không ép buộc, không hăm dọa, không đe dọa và không sắp xếp với lực”.

Mỹ không nên là nước duy nhất ủng hộ việc giải quyết hòa bình các tranh chấp. ASEAN, gồm các thành viên là Việt Nam và Philippines, có thể có những đóng góp thực sự qua việc thiết lập một bộ quy tắc ứng xử để quản lý các tranh chấp. Cho đến nay, ASEAN vẫn chưa làm được điều này. Chính vì vậy điều quan trọng hơn cả là Mỹ cần phải tiếp tục có nhu cầu nỗ lực hơn nữa trong vấn đề Biên phòng, và tiếp tục làm việc với Trung Quốc và các cường quốc quan hệ đồng minh với các nước đối trọng với Trung Quốc.

Theo [New York Times](#) (ngày 18/8)

Mỹ Anh (gt)